

Acil Tıpta Pratik Öğretim

AKADEMİSYEN
KITABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Orjinal Esere Ait Bilgiler

Adı: Practical Teaching in Emergency Medicine Second Edition

Editör: Robert L. Rogers

Orjinal ISBN: 978-0-470-67111-5

Yayınevi: Wiley-Blackwell

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

ISBN

978-605-258-142-1

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kıtap Adı

Acil Tıpta Pratik Öğretim

Yayıncı Sertifika No

25465

Editör

Ayhan Özhasenekler

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital Matbaa

DOI

10.37609/akya.2604

UYARI

Bu üründen yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanarak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Acil Tıpta Pratik Öğretim

İkinci Baskı

Baş Editör

Robert L. Rogers

Yardımcı Editörler

Amal Mattu

Michael E. Winters

Joseph P. Martinez

Terrence M. Mulligan

Çeviri Editörü

Ayhan Özhasenekler

Yardımcı Editörler

Mehmet Ergin

Şervan Gökhan

Fatih Tanrıverdi

Gülhan Kurtoğlu Çelik

Her şeyden önce bu kitap, benim güzel eşim, Tricia, ve iki harika çocuğuma, Harrison ve Gabriella, adanmıştır. Onların sevgisi, rehberliği ve sürekli desteği olmadan, bu kitap mümkün olmazdı. Aile her şeyden önce gelir.

Bu kitabı, ABD'de ve dünyanın her yerindeki acil tıp eğitimcilerine adadım: bu kitap, zanaatımızı nasıl öğreteceğinizi ve mümkün olan en iyi hasta bakımını nasıl yapacağınızı öğretmek için size ilham kaynağı olabilir.

Maryland Üniversitesi'ndeki acil tıp asistanlarına ve öğrencilerine: eğitim için enerji ve coşkuyla çalışmamın sebebi sizsiniz.

Hayatım boyunca cesaretlendirmeleri ve sevgileri için anneme ve babama teşekkür etmek isterim. Ben bugün onlar sayesinde olduğum yerdeyim.

Kitabı düzenleyen ve içeriğini harika bir çalışmaya dönüştüren Linda Kesselring'e. Bu kitabın başarısı büyük ölçüde yorulmak bilmez çabalarından kaynaklanıyor.

Rob L. Rogers

Aileme sürekli desteklerinden dolayı teşekkür ederim; meslektaşlarıma, asistanlarıma ve öğrencilerime öğretme ve öğrenmeye yönelik ilham vermelerinden dolayı; ve dünya çapında acil tıp eğitimi için zaman harcayan herkese. . . çabalarınız özelliğimizi geliştirmeye yardımcı olabilir.

Amal Mattu

Vardiyalarımı dört gözle beklediğim için Maryland Üniversitesi'ndeki tıp öğrencileri ve acil tıp asistanlarına ve eve mutlu gittiğim için Lisa, Nicholas, Dylan ve Luke'a.

Joseph P. Martinez

Sonsuz sevginiz ve desteğiniz için Erika, Hayden, Emma, Taylor ve Olivia'ya; siz benim dünyam ve her şey için ilham kaynağımınız. Maryland Üniversitesi'nde acil tıp asistanlarına ve öğretim üyelerine, meslektaşınıza olmak bir ayrıcalıktır.

Michael E. Winters

Acil Tıpta Pratik Öğretim'in ikinci baskısı için editör olarak yer almaktan dolayı çok heyecanlıyım. Benim ilgim, acil tıp eğitiminin, uluslararası ortamdaki uygulama ve gelişiminin ve bu kitabın içeriğinin uluslararası acil tıp topluluğuyla paylaşılması talebinin büyük ilgisinden ve büyümesinden kaynaklanıyor. Bu materyallerin büyük olasılıkla hala kitap formunda değil de öğretmenlerimizin kolektif akıllarında yer alma ihtimali nedeniyle, özellikle Rob Rogers olmak üzere, editörlere en derin teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Ayrıca, onsuz hiçbir şey yapamayacağım güzel karım Kristina'ya, teşekkür etmek isterim.

Terrence M. Mulligan

İçindekiler

1. Kısım Arka Plan/Giriş

1. Bölüm Acil serviste yetişkin öğrenciler 3

Ellen J. O'Connel ve Kurt C. Kleinschmidt

Çeviri: Doç. Dr. Mehmet ERGİN

2. Bölüm Acil serviste öğretim engelleri 15

David K. Duong, Esther K. Choo, and Jeffrey A. Tabas

Çeviri: Doç. Dr. Müge GÜNALP ENEYLİ, Uzm. Dr. Sinan GENÇ

3. Bölüm Acil tıpta öğretim ve hasta bakımı 25

Michael A. Bohrn and David A. Kramer

Çeviri: Prof. Dr. A. Sadık GİRİŞGİN, Uzm. Dr. Leyla ÖZTÜRK SÖNMEZ

4. Bölüm Acil tıpta mentorluk 35

Gus M. Garmel

Çeviri: Prof. Dr. Cem OKTAY

2. Kısım Acil Serviste Eğitim ve Ötesi

5. Bölüm Acil serviste yatak başı eğitim 59

Kevin G. Rodgers

Çeviri: Dr. Öğr. Üyesi Fatih TANRIVERDİ

6. Bölüm İnvaziv tıbbi prosedürlerin öğretimi 73

Siamak Moayedi and Mercedes Torres

Çeviri: Prof. Dr. Cahfer GÜLOĞLU, Uzm. Dr. Nazlı GÖRMEİLİ KURT

7. Bölüm Acil serviste geri bildirim 86

David A. Wald

Çeviri: Doç. Dr. Mehmet Ali KARACA

8. Bölüm Öğretim aracı olarak bilgisayar 98

Joshua S. Broder

Çeviri: Prof. Dr. Özlem GÜNEYSEL

9. Bölüm Eğitimsel Teknoloji: WEB 2.0 118

Michael C. Bond and Robert Cooney

Çeviri: Doç. Dr. Serkan Emre EROĞLU

viii İçindekiler

10. Bölüm Soyut kavramların öğretilmesi: profesyonellik ve kişilerarası beceri/iletişim 137

David K. Zich and James G. Adams
Çeviri: Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Ali ALTUNCI

11. Bölüm Hayat boyu öğrenme becerilerinin öğretimi: Dergi kulübü ve ötesi 151

Christopher R. Carpenter
Çeviri: Prof. Dr. Yusuf YÜRÜMEZ, Uzm. Dr. İ. Erkan AYDIN

12. Bölüm Tıbbi internet yayıncılığı 101 163

Robert Orman and Scott D. Weingart
Çeviri: Doç. Dr. Haldun AKOĞLU, Uzm. Dr. Melis EFEOĞLU

13. Bölüm Simülasyonun acil servis eğitiminde kullanımı 177

Traci L. Thoureen and Sara B. Scott
Çeviri: Doç. Dr. Ayhan ÖZHASENEKLER, Dr. Öğr. Üyesi Çağdaş YILDIRIM, Uzm. Dr. Yunus Emre ARIK

3. Kısım Özel Grupların Eğitimi

14. Bölüm Tıp öğrencilerinin eğitimi 189

David E. Manthey
Çeviri: Doç. Dr. Gülhan KURTOĞLU ÇELİK

15. Bölüm Acil serviste diğer servis asistanlarının eğitimi 203

Michelle Lin and Amer Z. Aldeen
Çeviri: Doç. Dr. Mehmet Akif KARAMERCAN

16. Bölüm Acil tıpta asistan hekimlerin eğitimi 216

Jonathan G. Wagner, William K. Mallon, and Stuart P. Swadron
Çeviri: Prof. Dr. Figen COŞKUN, Dr Öğr Üyesi Sevilay VURAL

17. Bölüm Asistan doktorlara nasıl öğreteceklerini öğretme 237

Carey D. Chisholm
Çeviri: Prof. Dr. Selahattin KIYAN

18. Bölüm Uluslararası bir topluluğa eğitim 248

Terrence M. Mulligan
Çeviri: Prof. Dr. Arzu DENİZBAŞI, Uzm. Dr. Serhad ÖMERCİKOĞLU

19. Bölüm Acil servis konsültasyonu: hasta sonuçlandırmayı iyileştirmek için hekim-hekim iletişimini öğrenme 268

Chad S. Kessler, Yalda Afshar, and Albert C. Vien
Çeviri: Doç. Dr. Bülent ERBİL

4. Kısım Acil Tıpta Eğitmen Olarak Gelişmek

20. Bölüm Harika öğretmenlerin özellikleri 285

Jennifer Avegno and Peter M. C. DeBlieux

Çeviri: Prof. Dr. Yıldıray ÇETE

21. Bölüm Etkili sunum teknikleri 295

Joseph R. Lex Jr. and Zachary Repanshek

Çeviri: Prof. Dr. Cuma YILDIRIM

22. Bölüm Küçük grup tartışma becerileri 307

Matthew D. Deibel and Mary Jo. Wagner

Çeviri: Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNDAĞ, Uzm. Dr. Abdullah ŞEN

23. Bölüm Daha iyi bir eğitmen olma yolunda bir rehber olarak öğretim kadrosunun gelişimi 319

Gloria J. Kuhn

Çeviri: Pof. Dr. Murat ORAK, Uzm. Dr. Nazlı GÖRMELİ KURT

5. Kısım Öğretme Teknikleri ve Stratejileri

24. Bölüm Etkili klinik acil servis eğitimi için stratejiler 339

Glen W. Bandiera and Shirley Lee

Çeviri: Doç. Dr. Şervan GÖKHAN, Dr. Öğr. Üyesi Çağdaş YILDIRIM

25. Bölüm Eğitimde inciler ve tuzaklar: ne işe yarar, ne yaramaz? 353

Brian Clyne and David G. Lindquist

Çeviri: Dr. Öğr. Üyesi Filiz BALOĞLU KAYA

Editörler ve Katkıda Bulunanlar

Baş Editör

Robert L. Rogers FACEP, FAAEM, FACP

Associate Professor of Emergency Medicine and Medicine
Director, Undergraduate Medical Education
Director, Teaching Fellowship
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Yardımcı Editörler

Amal Mattu, MD, FAAEM, FACEP

Professor and Vice Chair
Director, Faculty Development Fellowship
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Michael E. Winters, MD, FACEP, FAAEM

Associate Professor of Emergency Medicine and Medicine
Director, Combined EM/IM Program
Co-Director, Combined EM/IM/Critical Care Program
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Joseph P. Martinez, MD

Assistant Professor of Emergency Medicine
Assistant Dean for Student Affairs
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Terrence M. Mulligan, DO, MPH, FACOEP, FNVSHA, FACEP, FAAEM, FIFEM

Assistant Professor in Emergency Medicine
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA
Extraordinary Senior Lecturer/Visiting Assistant Professor
Division of Emergency Medicine
Stellenbosch University
Cape Town, South Africa

Katkıda Bulunanlar

James G. Adams, MD

Professor and Chair
Department of Emergency Medicine
Northwestern University, Feinberg School of Medicine
Northwestern Memorial Hospital
Chicago, IL, USA

Yalda Afshar, PhD

MD/PhD candidate
c/o 2012
Medical Scientist Training Program
University of Illinois at Chicago College of Medicine
Chicago, IL, USA

Amer Z. Aldeen, MD

Assistant Professor
Associate Residency Director
Department of Emergency Medicine
Northwestern University, Feinberg School of Medicine
Chicago, IL, USA

Jennifer Avegno, MD

Director of Undergraduate Education
Clinical Assistant Professor
Section of Emergency Medicine
LSUHSC
New Orleans, LA, USA

Glen W. Bandiera, MD, MEd, FRCPC

Associate Professor of Medicine
University of Toronto
Department of Emergency Services
St. Michael's Hospital
Toronto, ON, Canada

Michael A. Bohrn, MD

Senior Associate Residency Program Director
Clinical Associate Professor
Department of Emergency Medicine
York Hospital
York, PA, USA

Michael C. Bond, MD, FACEP, FAAEM

Assistant Professor
Residency Program Director
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Joshua S. Broder, MD, FACEP

Associate Professor
Associate Residency Program Director
Division of Emergency Medicine
Duke University Medical Center
Durham, NC, USA

Christopher R. Carpenter, MD, MSc, FACEP, FAAEM

Assistant Professor
Division of Emergency Medicine
Director
Evidence Based Medicine
Washington University School of Medicine in St. Louis
St. Louis, MO, USA

Carey D. Chisholm, MD

Professor of Emergency Medicine
Emergency Medicine Residency Director
Indiana University School of Medicine
Indianapolis, IN, USA

Esther K. Choo, MD MPH

Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
Warren Alpert Medical School of Brown University
Providence, RI, USA

Brian Clyne, MD, FACEP, FAAEM

Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
Director
Residency Program
Warren Alpert Medical School of Brown University
Providence, RI, USA

Robert Cooney, MD, FACEP, FAAEM

Director of Curriculum Development
Emergency Medicine Residency Program
Conemaugh Memorial Medical Center
Johnstown, PA, USA

Peter M. C. DeBlieux, MD

Director
Clinical Skills Lab
School of Medicine at New Orleans
LSU Health Sciences Center
New Orleans, LA, USA

Matthew D. Deibel, MD

Clinical Operations Coordinator
Emergency Physician
Emergency Care Center
Covenant HealthCare
Saginaw, MI, USA
Clinical Assistant Professor
Division of Emergency Medicine
Michigan State University College of Human Medicine
East Lansing, MI, USA

David K. Duong, MD, MS

Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
University of California, San Francisco
San Francisco, CA, USA

Gus M. Garmel, MD, FACEP, FAAEM

Senior Emergency Physician
The Permanente Medical Group (TPMG)
Kaiser Santa Clara, CA, USA
Senior Editor
The Permanente Journal
Portland, OR, USA
Co-Program Director
Stanford/Kaiser EM Residency
Clinical Professor (Affiliated) of Surgery (Emergency Medicine)
Clerkship Director
Surgery 313D (Emergency Medicine)
Stanford University School of Medicine
Stanford, CA, USA

Chad S. Kessler, MD, MHPE

Section Chief
Emergency Medicine
Jesse Brown VA Medical Center
Clinical Associate Professor
Departments of Emergency Medicine
Medical Education and Internal Medicine
Associate Program Director
Combined Internal Medicine/Emergency Medicine Residency
University of Illinois at Chicago College of Medicine
Chicago, IL, USA

Kurt C. Kleinschmidt, MD

Professor of Emergency Medicine
Section Chief and Program Director
Medical Toxicology
University of Texas Southwestern Medical Center
Dallas, TX, USA

David A. Kramer, MD

Program Director and Vice Chair
Clinical Associate Professor
Department of Emergency Medicine
York Hospital
York, PA, USA

Gloria J. Kuhn, DO, PhD

Vice-Chair for Academic Affairs
Professor
Department of Emergency Medicine
Wayne State University
Detroit, MI, USA

Shirley Lee, MD, MHSc(Ed), CCFP(EM), FCFP

Associate Professor
Department of Family and Community Medicine
Faculty of Medicine
University of Toronto
Schwartz/Reisman Emergency Centre
Mount Sinai Hospital
Toronto, ON, Canada

Joseph R. Lex, Jr., MD, FACEP, FAAEM, MAAEM

Associate Professor
Department of Emergency Medicine
Temple University School of Medicine
Philadelphia, PA, USA

Michelle Lin, MD

Associate Professor
Department of Emergency Medicine
University of California, San Francisco
San Francisco General Hospital and Trauma Center
San Francisco, CA, USA

David G. Lindquist, MD, FACEP

Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
Warren Alpert Medical School of Brown University
Providence, RI, USA

William K. Mallon, MD

Director of International Emergency Medicine
Los Angeles County/USC Medical Center
Keck School of Medicine of the University of Southern California
Los Angeles, CA, USA

David E. Manthey, MD, FACEP, FAAEM

Professor of Emergency Medicine
Vice Chair of Education
Department of Emergency Medicine
Wake Forest University School of Medicine
Winston-Salem, NC, USA

Siamak Moayedi, MD

Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Ellen J. O'Connell, MD

Assistant Professor
Division of Emergency Medicine
University of Texas Southwestern Medical Center
Medical Toxicology, University of Texas
Southwestern Medical Center, Dallas, TX, USA
Dallas, TX, USA

Robert Orman, MD

Providence St. Vincent Medical Center
Portland, OR, USA

Zachary Repanshek, MD

Resident in Emergency Medicine
Department of Emergency Medicine
Temple University School of Medicine
Philadelphia, PA, USA

Kevin G. Rodgers, MD

Professor of Clinical Emergency Medicine
Co-Program Director
Emergency Medicine Residency
Indiana University School of Medicine
Indianapolis, IN, USA

Sara B. Scott, MD

Clinical Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Stuart P. Swadron, MD

Associate Professor
Los Angeles County/USC Medical Center
Keck School of Medicine of the University of Southern California
Los Angeles, CA, USA

Jeffrey A. Tabas, MD

Professor of Emergency Medicine
Director of Outcomes and Innovations
Office of Continuing Medical Education
School of Medicine
University of California, San Francisco
San Francisco, CA, USA

Traci L. Thoureen, MD, MHS-CL, FACEP

Clinical Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Mercedes Torres, MD

Assistant Professor
Department of Emergency Medicine
University of Maryland School of Medicine
Baltimore, MD, USA

Albert C. Vien, MS

MD candidate
c/o 2014
Medical Scientist Training Program
University of Illinois at Chicago College of Medicine
Chicago, IL, USA

Jonathan G. Wagner, MD

Assistant Professor of Clinical Emergency Medicine
Los Angeles County/USC Medical Center
Keck School of Medicine of the University of Southern California
Los Angeles, CA, USA

Mary Jo. Wagner, MD

Residency Director
Synergy Medical Education Alliance/Michigan State University
Emergency Medicine Residency Program
Saginaw, MI, USA
Professor
Division of Emergency Medicine
Michigan State University College of Human Medicine
East Lansing, MI, USA

David A. Wald, DO, FAAEM, FACOEP-Dist.

Associate Professor
Department of Emergency Medicine
Medical Director
William Maul Measey Institute for Clinical Simulation and Patient
Safety
Temple University School of Medicine
Philadelphia, PA, USA

Scott D. Weingart, MD

Director
Division of Emergency Critical Care
Mount Sinai School of Medicine
New York, NY, USA

David K. Zich, MD, FACEP

Assistant Professor of Medicine
Departments of Emergency Medicine and Internal Medicine
Northwestern University, Feinberg School of Medicine
Northwestern Memorial Hospital
Chicago, IL, USA

Çevirmen Editörler ve Katkıda Bulunanlar

Editör

Doç. Dr. Ayhan ÖZHASENEKLER

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Editör Yardımcıları

Doç. Dr. Mehmet ERGİN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Şervan GÖKHAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Dr. Öğr. Üyesi Fatih TANRIVERDİ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Gülhan KURTOĞLU ÇELİK

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Katkıda Bulunanlar

Doç. Dr. Mehmet ERGİN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Müge GÜNALP ENEYLİ

Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Öğretim Görevlisi Uzm. Dr. Sinan GENÇ

Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Sadık GİRİŞGİN

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Uzm. Dr. Leyla ÖZTÜRK SÖNMEZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Cem OKTAY

Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Dr. Öğr. Üyesi Fatih TANRIVERDİ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Cahfer GÜLOĞLU

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Uzm. Dr. Nazlı GÖRMELİ KURT

Ankara Atatürk Eğitim Araştırma Hastanesi, Acil Servis

Doç. Dr. Mehmet Ali KARACA

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Özlem GÜNEYSEL

Maltepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Serkan Emre EROĞLU

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi Acil Tıp Kliniği

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Ali ALTUNCI

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Yusuf YÜRÜMEZ

Sakarya Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Uzm. Dr. İsmail Erkan AYDIN

Çankırı Devlet Hastanesi, Acil Servis

Doç. Dr. Haldun AKOĞLU

Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Uzm. Dr. Melis EFEOĞLU

Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Ayhan ÖZHASENEKLER

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Dr. Öğr. Üyesi Çağdaş YILDIRIM

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Uzm. Dr. Yunus Emre ARIK

Hamidiye Şişli Etfal Eğitim Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Doç. Dr. Gülhan KURTOĞLU ÇELİK

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Mehmet Akif KARAMERCAN

Gazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Figen COŞKUN

Kırıkkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Dr. Öğr. Üyesi Sevilay VURAL

Bozok Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD.

Prof. Dr. Selahattin KIYAN

Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Arzu DENİZBAŞI

Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Uzm. Dr. Serhad ÖMERCİKOĞLU

Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Bülent ERBİL

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Yıldırım ÇETE

Akdeniz Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Cuma YILDIRIM

Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Prof. Dr. Mehmet ÜSTÜNDAĞ

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

xxiv Çevirmen Editörler ve Katkıda Bulunanlar

Uzm. Dr. Abdullah ŞEN

Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Prof. Dr. Murat ORAK

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Doç. Dr. Şervan GÖKHAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Dr. Öğr. Üyesi Filiz BALOĞLU KAYA

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD

Önsöz

Bu kitabın ilk baskısının başarısı göz önüne alındığında, ikinci baskıya ne kadar önemli unsurların eklenebileceğini veya nasıl daha iyi hale getirileceğini merak ettim. İlk baskı daha iyi bir eğitimci olmak ve acil tıbbi öğretmek için gerekli becerileri öğrenmek isteyen hekim için çok kapsamlı ve yararlıydı. Yani, kitabı daha da iyi hale getirmek için ne eklenebilirdi? Kitabın dünyanın dört bir yanından gelen hekim-egitimcilerin ihtiyaçlarını, uluslararası bir dinleyici kitlesine konuşmayı, bir öğretim aracı olarak simülasyonu kullanmayı, dergi kulübünün sizin için nasıl çalışacağını ve diğer birçok konuyu ele aldığından emin olmak için bu konular kitaba eklendi. Her bölüm, içeriğin acil hekim-egitimcilerin herhangi bir ülkede kullanabileceği bir şey olduğundan emin olmak için güncellendi ve gözden geçirildi. Bu baskı, ilkinden daha iyidir ve içtenlikle, tıp evindeki en iyi uzmanlıklardan birinde bir eğitimci olarak görevinizde size yardımcı olacağını umuyoruz.

Acil servis, tıp alanındaki en ilginç ve ödüllendirici öğretim merkezlerinden biridir. Başka hiçbir ortam, farklılaşmamış hasta sunumları ve hastalıklar gibi zengin bir karışım sunmaz. Ancak, bu çeşitlilik nedeniyle, acil servis aynı zamanda öğretimin en zor olduğu yerlerden biridir. Hastalarımızın birçoğu umutsuzca hastadır ve klinik taleplerini karşılamak için önceliklerimizi çabucak sıfırlamamız gerekir. Bu ortamda, acil tıp eğitimcileri, tıp öğrencileri ve eğitim gören hekimler için kaliteli eğitim sağlama konusunda zorlanmaktadır.

Öğretmenlik becerilerini geliştirmek isteyen acil tıp görevlileri, diğer disiplinlerden doktorlar tarafından yazılan eğitim stratejileri hakkında bir dizi ders kitabı bulabilirler. Ancak, bugüne kadar, acil tıp doktorları tarafından uzmanlık alanımıza doğrudan uygulanabilir öğretim yöntemleri üzerine yazılmış bir metne erişememişlerdir. Bu kitap bu ihtiyacı karşılamak için derlendi. Amacı, acil tıp eğitimcilerine, acil tıp sanatının öğretilmesinde en iyi uygulamalar hakkında bir kaynak sağlamaktır. İçerikler, belirli öğrenci gruplarına öğretme, acil serviste öğretim, acil tıpta bir eğitimci olarak gelişme ve çeşitli öğretim tekniklerini ve stratejilerini anlama konuları etrafında düzenlenmiştir.

Bölgümlere katkıda bulunanlar, acil tıp eğitimi ve öğretim üyesi gelişimi alanında lider olarak kabul edilmektedirler. Yazarlara bölümlerini geliştirmek ve kendi tarzlarına göre yazmak için serbestlik verildi. Tıbbi eğitim ile ilgili kanıta dayalı rehberleri gözden geçirmekten ziyade, acil tıp tekniğinin nasıl başarılı bir şekilde öğretileceği konusundaki kişisel görüşlerini sunmaları istendi. Sonuç olarak, bölümlerin çoğunun birkaç referansı bulunmaktadır. Çok yazarlı ders kitabına yapılan bu yaklaşım, bölümden bölüme, stillere göre değişen ve okuyucuyu çeşitli iletişim tekniklerine maruz bırakan bir derleme sunar. Editörler, okuyucuların, acil tıp öğretiminin yapıldığı mekânların spektrumunda öğretim için kendi yöntemlerini geliştirdikleri için bu sayfalarda faydalı modeller bulmasını ummaktadırlar.

Öğretimin ve acil tıp pratiğinin doğasında var olan diğer uzmanlıklarda yer almayan özel zorluklar vardır – acil servisin bilinmeyenleri, yaşamı ve uzuvları tehdit eden koşulları tanımlama, problemleri çözme baskısı, hızlı çözüm bulma ve klinik uzmanların ve yardımcı hizmetlerin orkestrasyonu. Pratiğimizin bu benzersiz talepleri nedeniyle, diğer disiplinlerden klinisyenler tarafından yazılan kitaplar bize yardımcı olabilir, ancak bizim için tam değildir. *Acil Tıpta Pratik Öğretim*, acil tıp doktorları için acil tıp doktorları tarafından yazılmıştır. İkinci baskısının, değerli uzmanlığımızı uygulama sanatını öğretmek için değerli bir kaynak olduğunu umuyoruz.

Çeviri Editör Önsözü

Değerli Acil Tıp Ailesi;

Acil servis, günlük telaşı ve kalabalığının yanında, gerek stajyer ve intern öğrencilerin olması, asistanların devam eden eğitim süreçleri, gerekse hasta çeşitliliği açısından aynı zamanda bir eğitim ve öğretim alanı olarak değerlendirilmelidir. Bir yandan hastaların sizlerden beklentileri, diğer yandan sizlerden eğitim bekleyen öğrenci ve asistanların olması, acil serviste eğitim ortamını zorlaştıran etmenlerdendir.

Acil tıpta eğitmen olan ve olmak isteyenler için başucu kitabı değerindeki bu kitap, acil servis içerisindeki hasta bakımını ve eğitimini bir arada götürmeye çalışan, konusunda dünyaca tanınmış acil tıp uzmanı ve eğiticileri tarafından yazılmıştır. Farklı grupların öğretim tekniklerinden, simülasyon eğitimine, uluslararası öğretim tekniklerinden mentorluğa kadar, iyi bir eğiticinin bilmesi gereken birçok konu yazarların kendi tecrübeleri ışığında tartışılmıştır. Sadece Acil Tıp eğitmeni olmak isteyenlere değil, diğer birçok branşın eğitmen adaylarına yol gösterecek olan bu kaynak, ülkemizin dört bir yanından birçok öğretim üyesi arkadaşlarımızın ve hocalarımızın koşulsuz desteği ile Türkiye kazandırılmıştır.

Kitabın çevirisinde katkıda bulunan çevirmen yazarlara, her satırını dikkatle tekrar gözden geçiren editör yardımcısı arkadaşlarımıza, kitabın basımında her türlü desteği veren başta Yasin Dilmen Bey olmak üzere, Akademisyen Tıp Kitabevi çalışanlarına emekleri için çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca bana olan desteğini her zaman ve her yerde hissettiğim, güç kaynağım eşim Rojşin ve çocuklarım Can ve Aysin'e, bu süreçte bana gösterdikleri sabır ve anlayış için de ayrıca teşekkürler...

İyi okumalar...

“ Birlikte daha güçlüyüz!.. ”

Ayhan ÖZHASENEKLER

Ankara, 2018

